

Not 58

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 12 november 2024 följande dom (mål nr 3884–3886-24).

Bakgrund

1. Var och en har rätt att hos myndigheter ta del av allmänna handlingar förutsatt att uppgifterna i dem inte omfattas av sekretess. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där.

2. D.O. begärde hos Riksdagsförvaltningen att få ta del av underlag i form av en utredning inför och protokoll från ett möte den 28 maj 2024 i Riksdagsförvaltningens personalansvarsnämnd samt fackföreningen ST:s inlägga till mötet.

3. I tre olika beslut avslog Riksdagsförvaltningen D.O:s begäran av följande skäl. Av 18 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) framgår att sekretess enligt 1 § samma kapitel gäller i annan verksamhet än som där avses hos en myndighet för att biträda bl.a. en åklagarmyndighet med att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott. De efterfrågade handlingarna innehåller uppgifter som är av sådant slag att det i enlighet med 1 § kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgifterna röjs och att detta gäller de begärda handlingarna i sin helhet.

Yrkanden m.m.

4. D.O. yrkar att de begärda handlingarna ska lämnas ut och anför följande. Enligt 39 kap. 2 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen råder ett uttryckligt undantag från sekretess i ärenden om disciplinansvar. Det är inte heller rimligt att samtliga uppgifter i handlingarna skulle omfattas av sekretess enligt 18 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen.

Skälen för avgörandet*Rättslig reglering m.m.*

5. Av 18 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen framgår att sekretess gäller i verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott som bedrivs bl.a. av en åklagarmyndighet eller av Polismyndigheten. Sekretessen gäller om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs.

6. Enligt 18 kap. 3 § gäller sekretessen enligt 18 kap. 1 § i annan verksamhet än den som där avses hos en myndighet för att biträda bl.a. en åklagarmyndighet eller Polismyndigheten med att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott.

7. Av 7 kap. 3 § framgår att om flera sekretessbestämmelser är tillämpliga på en uppgift hos en myndighet och en prövning i ett enskilt fall resulterar i att uppgiften inte är sekretessbelagd enligt en eller flera bestämmelser samtidigt som den är sekretessbelagd enligt en eller flera andra bestämmelser, ska de senare bestämmelserna ha företräde, om inte annat anges i offentlighets- och sekretesslagen.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

8. De begärda handlingarna, som är hänförliga till ett ärende om åtalsanmälan hos Riksdagsförvaltningens personalansvarsnämnd, innehåller sådana uppgifter som kan användas i en verksamhet för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott, dvs. som är av sådant slag som avses i 18 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen. Uppgifterna omfattas därmed av sekretess om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgifterna röjs.

9. De överklagade besluten fattades i juni 2024 och alltså i nära anslutning till personalansvarsnämndens beslut om åtalsanmälan. Det är i nuläget okänt om, och i så fall, vilka åtgärder som har beslutats eller som kommer att beslutas med anledning av uppgifterna i de begärda handlingarna. Mot denna bakgrund kan det antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller att den framtida verksamheten skadas om uppgifterna röjs.

10. Beträffande frågan om i vilken omfattning uppgifterna i de efterfrågade handlingarna omfattas av sekretess gör Högsta förvaltningsdomstolen ingen annan bedömning än den som Riksdagsförvaltningen har gjort.

11. I och med denna bedömning saknas skäl att pröva om uppgifterna i de begärda handlingarna omfattas av något undantag från sekretess.

12. Överklagandena ska därmed avslås.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandena.

I avgörandet deltog justitieråden *Jermsten, Askersjö, Baran, von Essen* och *Nilsson*. Föredragande var justitiesekreteraren *Andreas Thörnroos*.

Riksdagsförvaltningen (2024-06-05):¹

Av 18 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) framgår att sekretessen enligt 18 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen gäller i annan verksamhet än som där avses hos en myndighet för att biträda bl.a. en åklagarmyndighet med att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott.

I förarbetena till dåvarande sekretesslagen (prop. 1979/80:2, Del A, s. 140) har lagrummet angivits ha den innebörden att, om skaderekvisitet är uppfyllt, sekretess kan upprätthållas för t.ex., en myndighets utredning till grund för åtalsanmälan, obduktionsutlåtande och utlåtande av vetenskapligt laboratorium, och det även innan uppgifterna kommit åklagare eller polis till del. Regeringsrätten har i rättsfallet RÅ 1989 not. 188 funnit att hinder förelegat mot att lämna ut uppgifter hos Kriminalvårdsstyrelsen vilka tagit sikte på att utreda om ett visst brott begåtts.

---

¹ Beslutet gäller begäran att få ta del av fackföreningens inläga till personalansvarsnämndens möte, red. anm.

I lagkommentaren till 18 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen anges att sekretess kan upprätthållas för andra myndigheters utredningar som exempelvis föregår åtalsanmälan, liksom för utlåtanden och yttranden som gjorts på begäran av polis eller åklagare eller som ännu inte har kommit dessa myndigheter till handa.

Riksdagsförvaltningen gör bedömningen att skaderekvisitet är uppfyllt och att detta i dagsläget gäller dokumentet i sin helhet.

Riksdagsförvaltningen finner mot bakgrund av ovanstående att skaderekvisitet i 18 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen, är uppfyllt och att sekretess således gäller för den aktuella handlingen med stöd av detta lagrum. D.O:s begäran om att få ta del av handlingen ska därför avslås.

– Riksdagsförvaltningen avslår D.O:s begäran om att få ta del av fackföreningen ST:s inlägga till möte den 28 maj 2024 i Riksdagsförvaltningens personalansvarsnämnd.

Riksdagsförvaltningen (2024-06-14):²

[text här utelämnad]

Riksdagsförvaltningen gör bedömningen att skaderekvisitet är uppfyllt och att detta, med hänsyn till det tidiga skede det är fråga om, gäller även sådana uppgifter som kan anses vara mer allmänt hållna.

Dåvarande Regeringsrätten fann i en dom meddelad den 7 oktober 2002, RÅ 2002 ref. 103, att bestämmelserna i dåvarande 5 kap. 1 § sekretesslagen (1980: 100) var tillämpliga på de hos en kommun förvarade uppgifterna till ett beslut, som lämnats till polismyndighet med anledning av misstankar om brott. Uppgifterna kom även att ingå i materialet till en pågående förundersökning.

I en dom meddelad den 24 augusti 2020 (mål nr 2419-20) instämde Kammarrätten i Jönköping i Fortifikationsverkets bedömning att uppgifterna i en åtalsanmälan, som upprättats efter ett sammanträde i myndighetens personalansvarsnämnd, omfattades av sekretess enligt 18 kap. 1 och 3 §§ offentlighets- och sekretesslagen. Så vitt framgick i målet ingick den begärda handlingen i materialet i en pågående förundersökning. I sin dom hänvisade Kammarrätten till ovan nämnda regeringsrättsavgörande.

Det kan även nämnas att Högsta förvaltningsdomstolen i en dom meddelad den 23 september 2022, mål nr 2881-22, avslög ett överklagande avseende en begäran om att få ta del av vissa uppgifter i en incidentutredning inom Kriminalvården. Högsta förvaltningsdomstolen gjorde bedömningen att de fåtal ord som i och för sig skulle kunna lämnas ut inte gav någon bild av uppgifternas egentliga innehåll. Uppgifterna fick därför enligt Högsta förvaltningsdomstolen anses sakna intresse i sammanhanget.

Riksdagsförvaltningen finner mot bakgrund av ovanstående att skaderekvisitet i 18 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen är uppfyllt och att sekretess således gäller för den aktuella handlingen med stöd av detta lagrum. D.O:s begäran om att få ta del av protokollet från mötet i Riksdagsförvaltningens personalansvarsnämnd ska därför avslås.

---

² Beslutet gäller begäran att få ta del av protokollet från personalansvarsnämndens möte, red. anm.

– Riksdagsförvaltningen avslår D.O:s begäran om att få ta del av protokoll från möte den 28 maj 2024 i Riksdagsförvaltningens personalansvarsnämnd.

Riksdagsförvaltningen (2024-06-20):³

[text här utelämnad]

Den efterfrågade utredningen innehåller uppgifter som syftar till att biträda en sådan myndighet som anges i 18 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen. Uppgifterna är av sådant slag att det i enlighet med 18 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgifterna röjs.

Med hänsyn till det tidiga skede det är fråga om, kan upplysningsvis tilläggas att Riksdagsförvaltningen inte har tagit emot någon information om att förundersökning hunnit inledas.

Riksdagsförvaltningen finner mot bakgrund av ovanstående att skaderekvisitet i 18 kap. 1 och 3 §§ offentlighets- och sekretesslagen är uppfyllt. Utredningen i dess helhet skyddas således av sekretess. D.O:s begäran om att få ta del av det aktuella dokumentet ska därför avslås.

– Riksdagsförvaltningen avslår D.O:s begäran om att ta del av underlag i form av en utredning inför mötet den 28 maj 2024 i Riksdagsförvaltningens personalansvarsnämnd.

---

³ Beslutet gäller begäran att få ta del av utredningen inför personalansvarsnämndens möte, red. anm.